

15. maj 2015

Forslag til forespørgselsdebat om hvorledes, det kan fremmes, at den information råstofelskaber lader tilgå offentligheden og borgerne om deres projekter særligt i projekternes undersøgelsesfase fremstår afbalanceret i forhold til det konkrete projekts mulige fordele og ulemper.

(Medlem af Inatsisartut Kalistat Lund, Inuit Ataqatigiit)

Kan søfareren krydse oceanerne hvis han er bange for at miste synet af kystlinjen?

I Siumut er frihedsbegrebet højt værdsat, ligesom det er en af vore mærkesager. Friheden som vi alle hver især har, giver os den særlige mulighed, at kunne tage vore egne selvstændige beslutninger. Vort lands frihed ikke at forglemme, et land som ønsker frihed, hvilket er værdi sig selv.

Det var netop disse værdier, der var grundlæggende for Siumut omkring Selvstyrets indførelse og da Hjemmestyret i sin tid blev indført, var Siumut bannerfører; dette udførte man med folkets værdierne i højsædet under den øgende deltagelse i verdenssamfundet.

En af de største glæder som vi har oplevet som et folk, var da Selvstyret blev indført, idet det samtidig banede vejen for en overtagelse af råstofområdet, som et af de første sagsområder og den dag i dag, er det foreløbig det eneste område, der er tilført Selvstyret; vort lands ressourcer, de levende og ikke levende ressourcer, det er i dag et område, som vi suverænt bestemmer over.

Derfor har frihed en særlig betydning som vi må respektere og målet med, at bestemme over de levende og ikke levende ressourcer er jo netop, at det skal komme dette lands indbyggere til gode og jeg går vel ikke helt galt i byen, hvis jeg påstår at et stort flertal bakker om denne holdning?

Når vi i år skal fejre vores nationaldag, vil 6 år være forgangen siden vi indførte Selvstyret. I dag har vi så enkeltvis frihed, til at deltage i de forskellige samfundsbegivenheder, ligesom vi naturligvis har vores fulde frihed til, at bruge vores tid til noget helt andet, hvis det er det vi vil.

På grundlag af forespørgerens overskrift og begrundelserne, som ellers er formuleret forståeligt, så er jeg alligevel nødt til at bemærke, som også Naalakkersusisoq for Erhverv kommer ind på i sin redegørelse, Skal der udføres borgermøder af Selvstyret, hvor råstofsekskaber også skal deltage, derudover kan virksomheder samtidig vælge at udføre borger, informations- og konsultationsmøder. I forbindelse med deres licenser forpligtes de også til at udføre informationsmøder i de byer som ligger tæt på deres aktiviteter. Lige såvel har befolkningen her i vort land, friheden til at deltage i virksomhedernes arrangementer eller for den sags skyld til at lade være. Endvidere skal det omkring borgerinddragelse siges, at de projekter der kører indenfor råstofindustrien, har en stående pligt til at foretage oplysning omkring deres projekter.

Denne fremgangsmåde benyttes ligeledes af andre vestlige råstoflande. Det fremgår af Naalakkersusisoqs svarnotat hvilke fremgangsmåder der benyttes, for eksempel hvornår offentlige høringer skal foregå, ligesom der er procedurer for hvordan man behandler uafhængige projekter. Dermed vil vi overordnet set mene, at den fremgangsmåde der benyttes her i landet er velfungerende.

Når dette er sagt, så vil jeg tilføje, at der er tekniske oplysninger som kan være svære at have med at gøre og som er næsten uforståelige og vi må altid gøre vort bedste for at ændre på de ting, foretage forbedringer, der gør det lettere forståeligt således, at så mange borgere som muligt kan forstå de givne informationer.

Det må være formålet.

Samtidig bør det meldes ud, mon ikke det er bedst at vi til enhver tid skal opnå, at få de bedst mulige debatter og informationsarrangementer gennemført for på denne måde, at gennemføre den bedst mulige oplysning på baggrund af saglige data?

Dels skal borgerne være så veloplyste, at de også kan stille relevante spørgsmål og dels skal de være motiverede nok til at kunne deltage i debatterne, så spørgsmålet er hvad vi kan gøre for at det lykkes, hvilke muligheder er der?

Der er ingen tvivl om at medierne spiller en væsentlig rolle her. Såfremt borgerne i landet skal være oplyste og agere på relevante og seriøse data, så er en af forudsætningerne for, at de demokratiske spilleregler overholdes, at medierne er beregnet til, at skulle bruges til disse formål, hvilket dog ikke sker. Borgerne har klart mange andre muligheder end lige medierne for, at kunne søge de nødvendige oplysninger, men vi kommer ikke udenom, at medierne spiller en særlig central rolle her, hvad de i øvrigt altid har gjort.

Mediernes centrale rolle understreges tit af de lærde, også i de forskellige lande rundt omkring, uafhængigt af hinanden. Vi står altså overfor et universelt fænomen når vi snakker medier og oplysning.

Som eksempel på hvordan medierne rent faktisk gennemfører disse oplysende udsendelser, har vi netop med vore egne øjne set, at det sagtens kan lade sig gøre, for netop i sidste uge var seksuelt misbrug oppe som emne i medierne, hvor vi så, at KNR havde indhentet særlige eksperter som deltog i og udtalte sig i debatudsendelsen ”Qularpaa”, her blev nøje gennemgået redegørelser og andre meget relevante oplysninger til borgerne, som de måske ikke ville have haft tid til at sætte sig ind i ellers, men budskabet nåede frem til borgerne. Dette var et slående eksempel på, at medierne spiller en måske undervurderet rolle i forbindelse med, at oplyse befolkningen og nå ud i alle afkroge af samfundet.

Når vi således snakker om debatterne i samfundet, som omhandler problemer og udfordringer og hvor man tit og ofte leder efter løsningsforslag, så kan man passende spørge omkring den grundlæggende oplysning og videnstilførsel, om der egentligt talt ikke er flere aktører, som hver for sig har et medansvar overfor, at borgeroplysningen fungerer? For eksempel kan nævnes Naalakkersuisut, råstofsekskaberne, NGO’erne, og som allerede nævnt spiller medierne en særdeles central rolle og ikke mindst har vi alle som enkeltindvidet et særligt personligt ansvar.

Jeg vil i denne sammenhæng gerne fremhæve vore landsmænds egen frihed til, at kunne træffe selvstændige beslutninger, hvorfor skulle det ikke kunne lade sig gøre?

Endelig er der idrætsforeningerne og andre foreninger, alle har de deres egen frihed til at foretage deres egne frie beslutninger. Det respekterer vi fra Siumut. Hvem der skal have støtte og ikke skal have støtte og politisk indblanding heri, anser vi fra Siumut som et kildent spørgsmål, idet vi ikke er i tvivl om, at de selv kan foretage de nødvendige beslutninger, hvilket vi slet ikke er i tvivl om.

Når vi i livet indimellem kommer udfor transitioner og må tage de nødvendige skridt ud i en verden vi ikke endnu ikke kender, så kan det være meget udfordrende, ja, vi kan ligefrem opleve angst og frygt for, at skulle tage de nødvendige skridt.

Alligevel er vi nødt til at spørge; Skal angsten styre vores liv, skal angsten være beslutningsgrundlaget?

Inden jeg afslutter vil jeg understrege dette ved at sige følgende; Der må og skal ske noget i vort land, noget nyt må der ske. Rigtig mange af vores landsmænd, arbejderne har et hårdt liv, rigtig mange familier lider i øjeblikket og må bruge alle deres sparsomme kræfter, så er det ikke på tide at vi åbner op for alle de muligheder, der nu engang ligger foran vore fødder og venter på, at vi tager det første skridt? Hvis jeg selv bliver spurgt, er jeg ikke et eneste sekund i tvivl, vi skal benytte alle midler mod målet og være åbne for, at der kan findes mange muligheder, vi endnu ikke har overvejet.

Lad beslutningerne grundlægges via en grundig oplysning.

Jeg vil til slut komme ind på budskabet i min indledning:

Jeg vil til slut citere noget som en af mine søskende Hans-Peder Kirkegaard engang sagde omkring det at have mod, og den havde denne her ordlyd:

Det vil være umuligt at skabe de bedste kajakudøvere i stille vand.

Vore forfædre blev ikke de bedste kajakudøvere uden vind og i godt vejr.

Jens Erik Kirkegaard

Siumut.